

SAVARe

Pozavarovalnica Sava, d. d.

**LETNO POROČILO
CENTRA NOTRANJE REVIZIJE
SKUPINE SAVA RE
O NOTRANJEM REVIDIRANJU
ZA LETO 2010**

Ljubljana, 27. januar 2011

1. UVOD

Na podlagi 165. člena Zakona o zavarovalništvu, 9. člena Pravilnika o delovanju notranjerevizijskih služb v skupini Sava Re in mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju je Center notranje revizije (v nadaljevanju CNR) pripravil letno poročilo o notranjem revidiranju za leto 2010.

Struktura poročila zajema:

- primernost in učinkovitost delovanja sistemov notranjih kontrol,
- pregled uresničevanja letnega programa dela za leto 2010 in odstopanja od programa,
- povzetek pomembnejših ugotovitev opravljenih notranjerevizijskih pregledov,
- spremljanje uresničevanja priporočil,
- neformalni svetovalni posli,
- ostale aktivnosti CNR (kadri, izobraževanje in usposabljanje),
- program zagotavljanja in izboljševanja kakovosti

CNR je samostojni organizacijski del, ki je funkcionalno in organizacijsko ločen od drugih organizacijskih delov pozavarovalnice in je neposredno podrejen upravi Pozavarovalnice Sava, d.d. (v nadaljevanju pozavarovalnica). S takšno organizacijo je zagotovljena samostojnost in organizacijska neodvisnost delovanja.

2. PRIMERNOST IN UČINKOVITOST DELOVANJA SISTEMA NOTRANJIH KONTROL

CNR je v okviru posameznih revizijskih nalog preverjal in ocenjeval primernost in učinkovitost delovanja notranjih kontrol. Kontrolni sistem je v pozavarovalnici na splošno ustrezen, vzpostavljene so čvrste notranje kontrole. Vodstvo dobro obvladuje poslovanje, odgovornosti in pooblastila se v praksi izvajajo. Kjer se pojavijo odstopanja, sledijo takojšnji ukrepi in neprestano izpopolnjevanje postopkov. Pri pregledu revidiranih področij so bile ugotovljena manjša odstopanja, na katera je CNR opozoril in podal priporočila in ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti. Ugotovljene slabosti in odstopanja, glede učinkovitosti delovanja sistema notranjih kontrol, lahko odpravi vodstvo poslovne funkcije (področja) v teku poslovnega procesa, razen priporočil, ki se nanašajo na izboljšave informacijske tehnologije, za kar je potrebno nekoliko daljše časovno obdobje.

V okviru rednih pregledov je bila pozornost osredotočena tudi na verjetnost nastanka prevar ter izpostavljenost oziroma morebitno ranljivost na področju IT podpore poslovanju. Sistem notranjih kontrol na področjih, ki so bila predmet notranjerevizijskega pregleda, je vzpostavljen in deluje tako, da preprečuje nastanek morebitnih prevar.

3. PREGLED URESNIČEVANJA LETEGA PROGRAMA DELA ZA LETO 2010

V letu 2010 je CNR opravljal revizije v skladu z letnim programom dela CNR za leto 2010. Izvedenih je bilo 7 notranjerevizijskih pregledov, od katerih jih je bilo 5 izvedenih v pozavarovalnici, na področju naložbene dejavnosti in na področju pozavarovanja ter 2 pregleda poslovanja odvisnih družb v tujini, ki so se opravljali v sodelovanju z notranjerevizijskimi službami teh družb:

- revizija obvladovanja izpostavljenosti po partnerjih in po geografskih področjih
- revizija podatkov, ki so osnova za odločanje o nalaganju sredstev
- revizija skladnosti nalaganja sredstev s sprejetimi cilji
- revizija obvladovanja tržnih tveganj
- revizija informacijske podpore pri naložbeni dejavnosti
- proces sklepanja zavarovanj v odvisni družbi Sava Montenegro
- proces likvidacije škod v odvisni družbi Illyria premoženje

V omenjenem obdobju tako ni bilo mogoče realizirati načrtovanega revizijskega pregleda obvladovanja tveganj pri naravnih nesrečah in večjih rizikih, pri čemer je potrebno navesti, da je CNR že konec leta 2010 pričel z izvajanjem, vendar bo pregled zaključen v letu 2011.

Svetovalni posli

CNR je v prvem polletju leta 2010 opravil številna svetovanja pozavarovalnici pri pripravi letnega poročila za leto 2009, tako poslovnega kot računovodskega poročila za nivo nadrejene družbe kot za nivo konsolidacije skupine Sava Re. Hkrati je opravljal vlogo koordinatorja med pozavarovalnico in zunanjim revizorjem ter med pozavarovalnico kot nadrejeno družbo in odvisnimi družbami.

Poleg navedenega so se neformalni svetovalni posli izvajali tudi v drugi polovici leta 2010 in sicer:

- pregled in pomoč pri pripravi pravilnikov in navodil za delo,
- pomoč pri izboljšanju kontrolnega okolja pri ključnih procesih v okviru finančne funkcije odvisne družbe Sava Tabak,
- udeležba v projektnih skupinah (upravljanje s tveganji, obvladovanje stroškov, itd.),
- pomoč notranjim revizorjem odvisnih družb pri pripravi načrtov in poročil o delu notranje revizije.

4. POVZETEK POMEMBNEJŠIH UGOTOVITEV IZVEDENIH REVIZIJSKIH PREGLEDOV

4.1 NALOŽBENA DEJAVNOST

Skladnost nalaganja sredstev s sprejetimi cilji

Na podlagi opravljenega pregleda na področju skladnosti nalaganja sredstev s temeljnimi cilji družbe lahko rečemo, da je pozavarovalnica v prvi polovici leta 2010 uspešno zasledovala planski cilj čim večje varnosti naložb in razpršenosti ter likvidnosti portfelja, saj je sredstva iz naslova prodaj delniških vzajemnih skladov ter druga likvidna sredstva pretežno investirala v depozite in potrdila o vlogah ter domače poslovne (bančne) obveznice s fiksnimi donosi. Pri

primerjavi med dejansko doseženo donosnostjo za obdobje od januarja do junija 2010 in planirano donosnostjo za leto 2010 je bil ugotovljen večji odmik, kot posledica pomanjkljivega planirana.

Podatki, potrebni za odločanje o nalaganju sredstev

Naložbena politika pozavarovalnice se izvaja v skladu z določbami Zakona o zavarovalništvu, podzakonskimi predpisi, pravilnikom o finančnem poslovanju in pravilnikom o upravljanju z naložbami. Natančnejši načrt naložbene dejavnosti se opredeli na rednih tedenskih sejah likvidnostne komisije. Za izboljšanje kontrolnega mehanizma na naložbenem področju je CNR predlagal spremembo obstoječih pravil in vključitev natančnejše opredelitve kontrolnih postopkov (minimalna potrebna dokumentacija naložbene mape, postopki pridobitve naložbe, določitev absolutnih limitov pri odločanju).

Tržna tveganja na področju finančne funkcije

V okviru opravljene notranje revizije tržnih tveganj je bilo ugotovljeno, da so na področju financ spremenili postopke dela in uvedli pregleden način spremljanja naložbenih odločitev, pri čemer je velik poudarek na obvladovanju tržnih tveganj. Ocenjujemo, da je vzpostavljen kontrolni sistem na področju obvladovanja tržnih tveganj dober. Vzpostavljene dodatne kontrole in ukrepi za obvladovanje tveganj se še ne odražajo v registru tveganj, ki ga je potrebno dopolniti. Priporočali smo še vzpostavitev dodatnih meril za še učinkovitejše obvladovanje tveganj.

Informacijska podpora pri naložbeni dejavnosti

Ugotovljeno je bilo, da informacijska tehnologija pri upravljanju naložb zadošča načelom zaupnosti, razpoložljivosti, zanesljivosti in skladnosti računalniško podprtih informacij in da je notranje kontrolni sistem v tem delu na splošno dober. V revizijskem pregledu so bile ugotovljene manjše slabosti, ki jih lahko odpravijo zaposleni v službi za procesno in informacijsko tehnologijo in zaposleni v financah tekom poslovnega procesa. Z namenom izboljšave procesa in postopkov dela ter zmanjšanja tveganj so bila podana priporočila (omejiti dostop do podatkov, zagotoviti integriteto podatkov v smislu in opraviti test postopkov neprekinjenega poslovanja in ponovne vzpostavitve poslovanja).

4.2 POZAVAROVANJE

Revizija obvladovanja izpostavljenosti po partnerjih in po geografskih področjih

Na podlagi opravljenega pregleda je bil ugotovljeno, da pozavarovalnica ustrezno obvladuje takšno izpostavljenost. Pozavarovalnica izkazuje dvojno izpostavljenosti na domačem trgu ter večjo izpostavljenost do avstrijskega trga. S ciljem zmanjševanja izpostavljenosti je pozavarovalnica že v letu 2008 začela s strategijo zniževanja obsega kvotnega pozavarovanja, kar je uspešno uresničevala tudi v letu 2010. Prav tako bo za leto 2011 bistveno zmanjšala obseg poslovanja z večjimi avstrijskimi zavarovalnicami. Pri pregledu dejansko realiziranih kombiniranih količnikov v primerjavi s plansko postavljenimi je bilo ugotovljeno, da količniki po nekaterih državah bistveno odstopajo od planiranih. Odgovorni so opravili analizo vzrokov odstopanja in predlagane ukrepe upoštevali pri obnovi pozavarovalnih pogodb za leto 2011.

4.3 ODVISNE DRUŽBE

Proces sklepanja zavarovanj v odvisni družbi Sava Montenegro

V okviru opravljene notranje revizije sklepanja zavarovanj je bilo ugotovljeno, da ima družba vzpostavljene in predpisane notranje kontrole na področju sklepanja zavarovanj, vendar se ne izvajajo v celoti in niso najbolj učinkovite. Pri tem mislimo predvsem na daljše zamude pri dostavi sklenjenih zavarovalnih polic na sedež družbe in posledično neažuren vnos v sistem. Omenjene zamude imajo vpliv na različne podatke v računovodskih izkazih, ki tako na določen datum niso izkazani popolno in pravilno. Z namenom izboljšave procesa in postopkov dela ter zmanjšanja tveganj so bila podana še druga priporočila (nadgradnja programske aplikacije za vnos in obračun provizije, obdobjo preverjanje stanja obrazcev stroge evidence, spremljanje stroškovne učinkovitosti posamezne prodajne poti).

Proces likvidacije škod v odvisni družbi Illyria premoženje

Cilj notranjerevizijskega pregleda je bil oceniti delovanje sistema notranjih kontrol v procesu likvidacije škod, pri čemer so bile izvzete škode iz naslova zdravstvenih zavarovanj. Ugotovljeno je bilo, da mora zavarovalnica Illyria premoženje vzpostaviti dodatne notranje kontrole, ki bodo zagotavljale učinkovito rabo sredstev zavarovalnice in preprečevale nastanek napak oz. kršenje internih predpisov. Kjer smo zaznali priložnosti za izboljšave, smo priporočali ukrepe (redno plačilo obveznosti iz naslova škod, vzpostavitev postopkov za pravočasno odkrivanje prevar (t.i. »red flag«), racionalizacija procesa, v smislu optimizacije in skrajševanja postopkov evidentiranja škodnih dogodkov in nadgradnja informacijske podpore, doslednost pri škodni dokumentaciji in ažurnejše izvajanje regresnih postopkov).

5. REALIZACIJA PRIPOROČIL ZA ODPRAVO POMANJKLJIVOSTI IN NEPRAVILNOSTI

CNR mora obdobjo poročati o stanju izvedbe priporočil oziroma predlogov podanih na osnovi ugotovljenih nepravilnosti ali pomanjkljivosti. Na dan 31.12.2010 je bilo, od skupaj 36 priporočil, 18 uresničenih, 1 priporočilo je bilo delno uresničeno, 17 priporočilom pa še ni zapadel rok za odpravo.

V spodnji tabeli je prikazan pregled števila podanih in uresničenih priporočil po posameznih revizijskih pregledih. Natančnejši pregled spremljanja uresničevanja priporočil CNR poroča v okviru kvartalnih poročil.

Izvedene revizije	Stanje odprtih priporočil na dan 31.12.2009	Število danih priporočil od 1.1.-31.12.2010	Stanje priporočil na dan 31.12.2010	Število uresničenih priporočil	Število neuresničenih/delno uresničenih priporočil	Število še nezapadlih priporočil	Delež uresničenih zapadlih priporočil
leto 2009	13	0	13	13		0	100%
leto 2010	0	9	9	5	1	3	83%
Skupaj Pozavarovalnica Sava	13	9	22	18	1	3	95%
Skupaj pregledi v odvisnih družbah	0	14	14	0	0	14	-
Skupaj	13	23	36	18	1	17	95%

6. OSTALE AKTIVNOSTI

V skladu s predstavljenimi podlagami in kriteriji je CNR v začetku leta 2010 pripravil strateški načrt CNR 2010 do 2012 in letni program dela CNR za leto 2010. Izdelano je bilo polletno poročilo o notranjem revidiranju za drugo polletje leta 2009, letno poročilo o notranjem revidiranju za leto 2009, kvartalna poročila o notranjem revidiranju (za prvi, drugi in tretji kvartal 2010). Vsa poročila so bila pripravljena z vso zahtevano zakonsko vsebino in notranjimi pravili CNR.

CNR je v opazovanem obdobju pričel z aktivnostmi za pripravo letnega načrta dela za 2011, spremljal uresničevanje priporočil CNR in zunanjega revizorja, koordiniral delo zunanjih revizorjev v predreviziji, sodeloval na sejah uprave, nadzornega sveta in revizijske komisije. V sklopu razvoja notranjega revidiranja je CNR pričel z izdelavo priročnika, s čimer se bo postopoma zagotovila enotna metodologija dela notranjerevizijskih služb v Skupini Sava Re. CNR je prenovil Listino o ustanovitvi in delovanju CNR, v katero so bile vključene spremembe mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, ki so pričele veljati s 1.1.2011. Aktivnosti so bile tudi na področju prenove internih pravil CNR, ki pa bodo dokončno prenovljene v letu 2011. V tem obdobju je CNR pričel z aktivnostmi priprave na zunanjo presojo kakovosti (izbira ponudnika, podpis pogodbe), ki se bo izvajala v začetku marca 2011.

Kadri, izobraževanje in usposabljanje

V letu 2010 sta bili v CNR zaposleni dve osebi, direktorica (preizkušeni notranji revizor) in notranji revizor – specialist (revizor). Zaradi kadrovske menjave direktorice CNR je od sredine julija do sredine oktobra CNR deloval le v eni osebi.

Zaposleni v CNR so se v letu 2010 udeležili letne konference revizorjev, letne konference notranjih revizorjev in mesečnih izobraževanj, ki jih pripravlja IIA – Slovenski inštitut notranjih revizorjev.

7. PROGRAM ZAGOTAVLJANJA IN IZBOLJŠEVANJA KAKOVOSTI

Skladno z zahtevami Standardov je CNR opravil ovrednotenje kakovosti delovanja CNR. Ovrednotenje se izvaja na osnovi izdelanega Programa za zagotavljanje in izboljšanje kakovosti, ki zajema vse vidike CNR v vsakem pogledu in nenehno spremlja njegovo uspešnost.

Notranja presoja kakovosti delovanja CNR

Skladno s standardi je CNR opravil samoocenitev delovanja v letu 2010. Rezultati so pokazali, da je delovanje CNR skladno z opredelitvijo notranjega revidiranja, standardi in kodeksom etike. V posameznih podstandardih, kjer delovanje še ni popolnoma skladno, je CNR pripravil akcijski načrt za izboljšavo ter to upošteval pri vsakodnevnem delovanju.

Redni letni razgovori s člani uprave

Za leto 2010 so bili opravljeni razgovori z vsemi člani uprave, katerega cilj je bil izmeriti zadovoljstvo z delovanjem CNR in ugotoviti področja, kjer si uprava želi večjega

sodelovanja. Mnenja posameznih članov uprav so bila precej različna, zato je še toliko bolj pomembno sodelovanje, predvsem na področju izboljševanja ocenjevanja tveganj, kontrolnega okolja, prepoznavanje možnosti izgube prihodkov in zmanjševanja stroškov.

Ocenjevanje zadovoljstva revidirancev

V letu 2010 je CNR meril tudi zadovoljstvo revidirancev z delovanjem CNR. Rezultati so pokazali visoko stopnjo zadovoljstva (povprečna ocena je 4,7, na lestvici 1-5). Namen vprašalnikov je bil tudi identificirati področja, kjer so priložnosti za izboljšave.

Zunanja presoja delovanja CNR

Zunanja presoja delovanja CNR mora biti skladno s standardi opravljena najmanj vsakih pet let. Ker zunanja presoja v pozavarovalnici še ni bila izvedena, je izvedba le te načrtovana za prvi kvartal 2011. O rezultatih bo CNR poročal upravi, revizijski komisiji in nadzornemu svetu.

Direktorica CNR
Andreja Rahne, mag.

MNENJE NADZORNEGA SVETA K LETNEMU POROČILU CENTRA NOTRANJE REVIZIJE SKUPINE SAVA RE O NOTRANJEM REVIDIRANJU ZA LETO 2010

V letu 2010 je Center notranje revizije skupine Sava Re (v nadaljevanju CNR) opravljal preglede na področjih opredeljenih v letnem programu dela, katerega je predhodno sprejela uprava pozavarovalnice, nadzorni svet pa je podal soglasje nanj na svoji seji z dne 11.2.2010.

Revizijske cilje, ki jih je CNR zasledoval pri revidiranju, so bili usmerjeni k ugotavljanju ustreznosti in učinkovitosti sistema delovanja notranjih kontrol na pomembnejših segmentih poslovanja. CNR je tudi ugotavljal, ali se evidentiranje osnovnih poslovnih dogodkov in vodenje drugih evidenc, izvaja v skladu z zakonskimi, internimi in drugimi predpisi.

Na podlagi vseh opravljenih preizkusov in uporabljenih metod po posameznih področjih revidiranja, je CNR mnenja, da večinoma notranje kontrole obstajajo in je stopnja zanesljivosti njihovega delovanja primerna. Enako je mnenja, da se evidentiranje poslovnih dogodkov izvaja v skladu s predpisi.

V okviru revizijskih pregledov ni bilo ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti, opažene pa so bile določene pomanjkljivosti, ki sicer nimajo neposrednega vpliva na same rezultate poslovanja leta 2010, njihova odprava pa vodi k večji učinkovitosti delovanja notranjih kontrol in urejenosti poslovanja.

Uspešnost in učinkovitost delovanja CNR so člani nadzornega sveta nadzirali preko kvartalnih in letnega poročila o delu CNR.

Nadzorni svet na podlagi navedenega, daje pozitivno mnenje k letnemu poročilu CNR o notranjem revidiranju za leto 2010.

V Ljubljani, 10. 2. 2011

Nadzorni svet
Pozavarovalnice Sava, d.d.

Predsednik
Branko Tomažič

